

Sygn. akt IIIU 620/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2013r.

Sąd Okręgowy	w O.	Wydział III
Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych		

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Monika Obrębska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 września 2013 r. w O.

sprawy z odwołania D. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę socjalną

na skutek odwołania D. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 5 lipca 2012 r. **znak** 5992666/ (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje D. B. prawo do renty socjalnej od 01.05.2012r. do 30.04.2014r.;
2. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 620/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5.07.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił przyznania D. B. prawa do renty socjalnej.

D. B. wniósł odwołanie od powyższej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości podnosząc, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS odwołujący nie został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 4.04.2008r. ZUS przyznał D. B. prawo do renty socjalnej. Wypłata renty była kontynuowana do 30.04.2012r. W dniu 19.04.2012r. D. B. złożył w (...) Oddział P. Inspektorat w W. wniosek o ustalenie uprawnień do renty socjalnej na dalszy okres. W celu ustalenia powyższych uprawnień, odwołującego skierowano na badanie lekarskie, po przeprowadzeniu którego, lekarz orzecznik ZUS, orzeczeniem z dnia 24.05.2012r., stwierdził, że D. B. nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Ubezpieczony wniósł sprzeciw od powyższego orzeczenia. Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 28.06.2012r. zajęła analogiczne, jak lekarz orzecznik, stanowisko. Wobec powyższego ZUS decyzją z dnia 05.07.2012r. odmówił D. B. prawa do renty socjalnej na dalszy okres.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce zważył co następuje:

Odwołanie D. B. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej, renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Zgodnie z ust. 2 cytowanego art. 4 osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004r., nr 39 poz. 353 z późn. zm.), który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Zgodnie z art. 61 cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który z mocy art. 15 ustawy o rencie socjalnej stosuje się odpowiednio, prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu osiemnastu miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony stał się ponownie niezdolny do pracy. Przez ustąpienie niezdolności do pracy należy rozumieć zarówno sytuację, kiedy na skutek badania lekarskiego ustalono brak niezdolności do pracy, jak też sytuację kiedy upłynął okres, na jaki świadczenie przyznano.

W świetle cytowanych wyżej przepisów kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, od której zależała skuteczność odwołania D. B., było ustalenie czy jest on w dalszym ciągu osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu psychiatrii, neurologii i kardiologii, jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującego. Biegła z zakresu neurologii, w złożonej opinii, po przeprowadzonym badaniu odwołującego oraz zapoznaniu się z dokumentacją medyczną dotyczącą stanu jego zdrowia, rozpoznała u odwołującego stan po globalnym niedokrwieniu OUN w przebiegu zaburzeń rytmu serca w przebiegu zespołu preekscytacji, przebyłą ablację RF dodatkowego szlaku przewodzenia lewostronnego bocznego przewodzącego wyłącznie w kierunku wstecznym 21.11.2007r. oraz encefalopatię anoksemiczno-hipoksemiczną.

W konkluzji biegła uznała, że ze względów neurologicznych brak podstaw do uznania całkowitej niezdolności do pracy. Biegła wskazała jednak, że nie oceniała stanu psychicznego i zaburzeń sfery poznawczej, które są w schorzeniach odwołującego dominujące. Biegli z zakresu kardiologii i psychiatrii w swojej opinii rozpoznali u odwołującego organiczny zespół amnesticzny, stan po globalnym niedokrwieniu OUN, zespół preekscytacji, stan po ablacji dodatkowego szlaku przewodzenia. W konkluzji stwierdzili, że stwierdzone schorzenia, w ich aktualnym nasileniu, powodują naruszenie sprawności organizmu czyniące odwołującego się nadal całkowicie niezdolnym do pracy zarobkowej do dnia 30.04.2014r. W uzasadnieniu wydanej opinii biegli sądowi podali, iż badany przebył z listopada 2007r. globalne niedokrwienie mózgu z przebiegu preekscytacji oraz ablację dodatkowego szlaku przewodzenia. Skutkiem incydentu mózgowego były nasilone zaburzenia funkcji poznawczych, które dzięki rehabilitacji neropsychologicznej zmniejszyły swą głębokość i wpłynęły na poprawę funkcjonowania wnioskodawcy. Jednak są one nadal wyraźne, zwłaszcza w zakresie pamięci świeżej oraz dawnej, w stopniu wystarczającym by wpływać i upośledzać codzienne funkcjonowanie oraz uniemożliwiać zdolność odwołującego do podjęcia pracy zarobkowej. Biegli podnieśli, że wymaga on dalszej rehabilitacji neuropsychologicznej.

Do powyższej opinii zastrzeżenia złożył organ rentowy, podnosząc, że opis badania przedmiotowego nie uzasadnia przyjęcia całkowitej niezdolności do pracy. Organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie jest leczony w PZP. Nie miał wykonywanych testów psychologicznych w ostatnich latach, które oceniałyby jego faktyczne funkcjonowanie. Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o powołanie innego biegłego psychiatry i psychologa.

Sąd uwzględnił powyższy wniosek i dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii i psychologii. Biegli psychiatra i psycholog kliniczny w wydanej opinii rozpoznali u odwołującego organiczny zespół amnesticzny i stan po globalnym niedokrwieniu OUN. W konkluzji stwierdzili, że rozpoznane u D. B. schorzenia, powodują naruszenie sprawności organizmu czyniąc go nadal całkowicie niezdolnym do pracy zarobkowej na okres dwóch lat, tj. do dnia 30.04.2014r. W uzasadnieniu wydanej opinii biegli sądowi podali, iż badany przebył z listopada 2007r. globalne niedokrwienie mózgu z przebiegu preekscytacji oraz ablację dodatkowego szlaku przewodzenia, czego skutkiem były bardzo nasilone zaburzenia funkcji poznawczych. Dzięki intensywnej rehabilitacji neropsychologicznej zaburzenia zmniejszyły się i dość istotnie wpłynęły na poprawę funkcjonowania odwołującego. Nadal jednak są wyraźne i w stopniu znaczącym utrudniają codzienne funkcjonowanie oraz uniemożliwiają zdolność podjęcia pracy zarobkowej. Biegli podnieśli, że wymaga on dalszej rehabilitacji neuropsychologicznej.

Odwołujący nie zgłosił zastrzeżeń do wskazanej wyżej opinii i na rozprawie w dniu 19.09.2013r. oświadczył, że zgadza się z opiniami biegłych. Podał, że ma problemy z pamięcią, czasem nie pamięta co robił wczoraj, kiedy matka wysyła go do sklepu, nie pamięta po co poszedł, nie ma orientacji w terenie, gubi się, nie jest samodzielny. Organ rentowy natomiast w piśmie z dnia 17.07.2013r. wniósł o powołanie nowych biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii i przeprowadzenie dowodu z ich opinii, podnosząc, że nie zgadza się z opinią biegłych, że odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy. Badany pomimo zgłaszanych zaburzeń pamięci podjął naukę w trybie zaocznym, może wykonywać proste prace fizyczne – typu klejenie kopert, wkładanie gadżetów do gazet, itp., czyli nie spełnia kryteriów całkowitej niezdolności do jakiegokolwiek pracy. Sąd powyższy wniosek w oparciu o art. 217 § 2 kpc oddalił, uznając, że sporne okoliczności zostały już wyjaśnione. Argumenty podniesione w ostatnim piśmie procesowym organu rentowego nie uzasadniają zdaniem Sądu stanowiska, że istniała obiektywnie potrzeba skorzystania z opinii kolejnych biegłych. Odmienna ocena stanu zdrowia odwołującego w kontekście jego zdolności do pracy dokonana przez organ rentowy, nie zawierająca konkretnych i przekonujących argumentów podważających miarodajność dotychczasowych dwóch opinii, nie może zdaniem Sądu decydować o zasadności dopuszczenia dowodu z kolejnego zespołu biegłych. Wskazać też należy, że zarówno doktryna, jak i orzecznictwo stoją na stanowisku, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (vide wyrok SN z 4 sierpnia 1999 r, I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 479). Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie, potrzeby powołania kolejnego, trzeciego już zespołu biegłych, nie widział. Sąd podzielił wywody i wnioski opinii biegłych lekarzy sądowych powołanych do wydania opinii w przedmiotowej sprawie. Podkreślić należy, że wydane one zostały przez biegłych lekarzy o specjalnościach odpowiednich do ujawnionych wcześniej u odwołującego jednostek chorobowych, w tym w szczególności przez dwóch różnych lekarzy z zakresu psychiatrii, biegłego z zakresu neurologii,

psychologii oraz kardiologii, po dokonaniu analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, przeprowadzeniu wywiadu oraz badań odwoływającego. Jedynie lekarz neurolog z pierwszej opinii stwierdził brak podstaw do przyjęcia całkowitej niezdolności do pracy z przyczyn neurologicznych, podniósł jednak, że ze względu na rodzaj schorzeń odwoływającego najbardziej miarodajne w tym zakresie będą opinie biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski, jakie znajdują się w opiniach obu zespołu biegłych w składzie psychiatra i kardiolog oraz psychiatra i psycholog są zbieżne, spójne i logiczne. Biegli ci, wydali opinie, poparte logiczną argumentacją, z której wynika, że stan zdrowia odwoływającego czyni go nadal okresowo całkowicie niezdolnym do pracy. Biegli, w ocenie Sądu, rzeczowo i przekonująco uzasadnili, że bardzo nasilone zaburzenia funkcji poznawczych w znaczącym stopniu utrudniają nie tylko codzienne funkcjonowanie odwoływającego, ale również uniemożliwiają mu aktualnie podjęcie jakiegokolwiek pracy zarobkowej. Na marginesie wskazać należy, że biegli nie wykluczyli, że intensywna rehabilitacja neuropsychologiczna może wpłynąć w przyszłości na poprawę jego funkcjonowania, ale podkreślili, że aktualne nasilenie stwierdzonych u odwoływającego schorzeń czyni go nadal całkowicie niezdolnym do pracy do 30.04.2014r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznając, iż B. D. spełnia wszystkie przesłanki konieczne do uzyskania prawa do renty socjalnej na dalszy okres, w oparciu o art. art.477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał mu prawo do tego świadczenia na dalszy okres tj. od dnia 1.05.2012r. do dnia 30.04.2014r.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 15 ustawy o rencie socjalnej, Sąd był zobowiązany, przyznając odwoływającemu prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie istnieją podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwoływającemu prawa do renty z uwagi na błędną decyzję lekarza orzecznika a następnie Komisji Lekarskiej ZUS, którzy dysponowali niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami, w tym w szczególności dokumentacją lekarską, pozwalającą na uznanie odwoływającego za całkowicie niezdolnego do pracy już na etapie postępowania przed ZUS. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.